

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi työttömyysturvalain 15 luvun 1 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä lokakuuta 2007 lähettänyt sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan valmisteluvastavasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi työttömyysturvalain 15 luvun 1 §:n muuttamisesta (HE 123/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Kirsi Päivänsalo, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

- etuuspäällikkö Suvi Onninen, Kansaneläkelaitos
- sosiaalipoliittinen asiantuntija Pirjo Väänänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- lakimies Heli Puura, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Akava ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- Työttömyyskassojen Yhteisjärjestö ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan työttömyysturvalakia muutettavaksi siten, että sovitellun työttömyysetuuden enimmäismaksuajan täyttymisen estä-

mättä soviteltua työttömyysetuutta voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2009 saakka.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Sovitellun työttömyysetuuden enimmäiskestoksi säädettiin vuoden 2000 alusta 36 kuukautta. Sen jälkeen, kun enimmäisaika olisi huhtikuussa 2003 ensimmäisen kerran täytynyt soviteltua työttömyysetuutta pitkään saaneilla, on maksaminen enimmäisajan jälkeen mahdollistettu kolmeen otteeseen määräaikaisella lainsäädännöllä. Nykyinen määräaika päättyisi kuluvan vuo-

den lopussa, ja määräaika ehdotetaan nyt jatkettavaksi vuoden 2009 loppuun. Hallituksen esitys merkitsee nykytilanteen jatkumista ja sitä, ettei soviteltua päivärahaa pitkään saaneiden asema heikkene.

Hyväksyessään edellisen määräaikaisen pidentymisen valiokunta katsoi, että vuoden 2007 jälkeen sovitellun päivärahan maksamisesta tulee säätää pysyvällä lainsäädännöllä. Samassa

yhteydessä valiokunta edellytti, että sosiaali- ja terveysministeriö teettää tutkimuksen siitä, miten soviteltu työttömyysetuus vaikuttaa työmarkkinoihin, työn tarjoamiseen ja työn vastaanottamiseen (StVM 26/2005 vp).

Sosiaali- ja terveysministeriön teettämästä tutkimuksesta (Sosiaali- ja terveysministeriö Selvityksiä 2007:40) ilmenee, että soviteltua työttömyysetuutta saaneiden määrä on 2000-luvulla vähentynyt ja enimmäisajan ylittäneiden määrä on pysynyt pienenä. Vuoden 2006 lopussa soviteltua työttömyysetuutta maksettiin yli 36 kuukautta noin 4 500 hengelle. Heistä noin puolet on yli 55-vuotiaita. Osittainen työttömyys on kaiken kaikkiaan yleisempää naisilla kuin miehillä ja yleisintä vähiten koulutusta saaneilla sekä yksityisillä ja julkisilla palvelualoilla. Alustavien tutkimustulosten mukaan osa-aikatyöt ja lyhyet keikkatyöt edistävät kokoaikaista työllistymistä nopeammin kuin kokoaikainen työttömyys.

Hallituksen asettamassa sosiaaliturvan kokonaisuudistusta valmisteleavassa komiteassa on arvioitavana myös työttömyysturvan uudistaminen. Kuten hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, on järkevää arvioida soviteltuun työttömyysetuuteen kohdistuvat uudistamistarpeet sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä. Koska nyt hyväksyttävä pidennys sovitellun työttömyysetuuden enimmäiskestoon on määräaikainen, pitää valiokunta tarpeellisena, että sovitellun etuuden uudistamistarpeet arvioidaan mahdollisimman pikaisesti, jotta asiasta voidaan säätää pysyväällä lainsäädännöllä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Rehula /kesk	Marjaana Koskinen /sd
vpj.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Jukka Mäkelä /kok
jäs.	Risto Autio /kesk	Päivi Räsänen /kd
	Maria Guzenina-Richardson /sd	Paula Sihto /kesk
	Hannakaisa Heikkinen /kesk	Satu Taiveaho /sd
	Arja Karhuvaara /kok	Erkki Virtanen /vas
	Anneli Kiljunen /sd	vjäs. Tapani Tölli /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.

VASTALAUSE

Perustelut

Valiokunnan mietinnössä ehdotetaan muutettavaksi sovitellun työttömyysetuuden maksamista koskevaa voimaantulosäännöstä siten, että enimmäismaksuajan täyttymisestä huolimatta soviteltua työttömyysetuutta voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2009 saakka.

Vaikka valiokunta mietinnössään otti oikean kannan sovitellun päivärahan maksamisen jatkamisesta, asia olisi yksinkertaisemmin ratkaistavissa poistamalla sovitellun työttömyysetuuden enimmäismääräaika kokonaan. Tätä valiokunta on itse ehdottanut aikaisemmissa kannanotoissaan (StVM 15/2003 vp ja StVM 29/2004 vp).

Tästä syystä ehdotimme, että valiokunta olisi hyväksynyt mietintöön asiasta lausuman. Valio-

kunnan enemmistö ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotustamme.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hyväksytään seuraava lausuma:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistele pikaisesti työttömyysturvalain muutoksen, jolla laista poistetaan sovitellulle työttömyyspäivärahalle asetettu enimmäiskestoaika.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2007

Erkki Virtanen /vas
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd

Maria Guzenina-Richardson /sd
Satu Taiveaho /sd
Päivi Räsänen /kd